

štění možným není, ježto není věcí soudu, aby v takovýchto případech účelová jmění spravoval.

N e j v y š š í s o u d uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y:

Poslední pořízení zůstavitelčino obsahuje toto ustanovení: »Na udržení hrobky naší v dobrém stavu určuji obnos 4.000 Kč. Tento obnos 4.000 Kč ponechá vykonavatel u sebe a bude z úroků starati se, by hrobka v dobrém stavu byla — pokud úroky stačí. Ještě za života nechť určí vykonavatel opět některému ochotnému příbuznému obnos 4.000 Kč s toutéž podmínkou. Za vykonavatele poslední vůle žádám bratra a sestru svou.« Napadené usnesení jest nezákonné, poněvadž částka 4.000 Kč má býti bez zajištění vydána Klotildě W., vdově po zůstavitelčinu bratru Aloisu W., který mezitím zemřel. Z uvedeného ustanovení posledního pořízení je zřejmo, že obnos 4.000 Kč měl jako součást pozůstalostního jmění připadnouti řečené osobě nejen jako vykonavateli poslední vůle, nýbrž jako dědici, a že zůstavitelka, vyslovivši se o účelu, ku kterému oněch 4.000 Kč zanechala, neprojevila pouhé přání, jež by nemělo právních následků (§ 711 obč. zák.), nýbrž oné osobě uložila povinnost, aby zmíněných 4.000 Kč k onomu účelu použila. Jde proto o příkaz po rozumu §§ 695 a 709 obč. zák.; jeho předmětem jsou peníze, které mají býti vydány povolánému dědici, a musí proto podle § 158 nesp. patentu býti zajištěny se sirotčí jistotou, nebylo-li v posledním pořízení samém zajištění prominuto, nebo nezřekli-li se účastníci pravoplatně zajištění. Touto otázkou se nižší soudy dosud nezabývaly. Teprve v případě, kdyby nižší soudy dospěly k závěru, že příkaz netřeba zajišťovati, poněvadž jsou tu podmínky § 158 nesp. pat., bude na nich, aby uvažovaly, zda zajištění má býti nahrazeno ustanovením vykonavatele poslední vůle. Pak bude nutno, by nižší soudy, postupující dle § 23 zákona č. 100/31, provedly všechny důkazy v ohledu tom potřebné.

Čís. 14963.

Prominutí trestu pro majetkový delikt bývalému advokátu prezidentem republiky milostí s účinky § 1 odst. 2 zák. čís. 562/19 Sb. z. a n., netýká se otázky důvěryhodnosti odsouzeného advokáta ve smyslu § 15 disc. stat., již zkoumá advokátní komora při žádosti odsouzeného advokáta o opětný zápis do seznamu advokátů samostatně; při tom nesmí však přihlídnouti k trestním spisům, týkajícím se odsouzeného advokáta, pokud netvoří část vlastních disciplinárních spisů proti žadatelovi.

Důvěrohydnost podle § 15 disc. stat. jest míněna v poměru k veřejnosti, nikoliv v poměru k advokátskému stavu.

(Rozh. ze dne 15. února 1936, R II 1/36.)

Žadatel, bývalý advokát, byl odsouzen pravoplatně pro zločiny (přestupky) podvodu a zpronevěry, jichž se u výkonu advokacie na svých klientech dopustil, k trestu osmiměsíčního těžkého žaláře bezpodmínečně. Milostí presidenta republiky ze dne 13. prosince 1931 byl mu výslovně prominut pouze trest na s v o b o d ě a milostí ze dne 13. dubna 1935 vysloveno prominutí trestu za uvedené trestné činy s účinky § 1 odst. 2 zák. č. 562/19 Sb. z. a n. ku dni 13. dubna 1935. Žádosti jeho o opětný zápis do seznamu advokátů nevyhověi ani výbor advokátní komory v B., ani valná hromada téže komory jako stolice odvolací a to pro nedostatek důvěryhodnosti vzhledem k ustanovení § 3 odst. 3 zákona ze dne 31. ledna 1922 č. 40 Sb. z. a n. ve spojení s § 2 lit. e) téhož zákona, s § 7 odst. 2 a 3 a s § 23 adv. ř. a s § 15 disciplinárního řádu pro advokáty.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl odvolání.

D ů v o d y:

Důvodná jest sice formální výtká, že nesmělo býti použito určitých trestních spisů krajského soudu k odůvodnění nedostatku důvěryhodnosti odvolatelovy (§ 15 discipl. statutu č. 40/72 ř. z.). Neboť podle sdělení ministerstva spravedlnosti ze dne 16. dubna 1935 č. 13195/35-15 a) prominul president Československé republiky rozhodnutím ze dne 13. dubna 1935 odvolateli trest těžkého a zostřeného žaláře osmi měsíci, uložený mu rozsudkem krajského soudu ze dne 7. března 1928, s tím účinkem, že se podle § 1 odstavec 2 zák. ze dne 17. října 1919 č. 562 Sb. z. a n. pokládá dnem tohoto rozhodnutí za to, že nebyl odsouzen. Má tudíž toto udělení milosti stejné účinky, jako kdyby se byl odvolatel osvědčil v době zkušebné. Obdobný názor byl vysloven i v odstavci šestém výnosu min. spravedlnosti ze dne 4. srpna 1921 č. 35906/21 (otištěného na str. 480 tr. řádu, vydaného Kompasem z roku 1931). Jest proto posuzovati věc s hlediska zákona o podmíněném odsouzení č. 562/1919 Sb. z. a n., nikoli s hlediska zákona o zahlázení odsouzení č. 111/28 Sb. z. a n. Podle § 5 odst. (1) zákona o podmíněném odsouzení č. 562/19 Sb. z. a n. jsou odkladem trestu odloženy také právní následky, které trestní zákon anebo rozsudek spojuje s odsouzením. Osvědčil-li se vinník tak, že se pokládá za to, že nebyl odsouzen, prominou i odložené právní následky odsouzení. Trestní lístek se přeřadí v rejstříku trestů z oddělení B do oddělení C (§ 13 vl. nař. ze 14. července 1922 č. 198 Sb. z. a n.) a podle § 9 odst. (3) zákona č. 562/19 Sb. z. a n. jest dovoleno podati zprávu a zaslati spisy po zkušební době jedině soudu, zavedlo-li se trestní řízení proti podmíněně odsouzenému. Totéž platí, když se vinník ve zkušební době osvědčil (srovnej výnos min. spravedlnosti ze dne 18. září 1929 č. 33923/29, otištěný ve zmíněném již vydání trestního řádu na str. 660 a 661). Poněvadž v souzeném případě nešlo o zavedení trestního řízení proti odvolateli, nýbrž o opětný jeho zápis do seznamu advokátů, neměly advokátní komore po dnu 13. dubna 1935 býti zaslány trestní spisy Tk VIII 433/27 a nemělo

býti použito obsahu těchto trestních spisů k odůvodnění, že žadatel není důvěryhodný. Naproti tomu nic nepřekáží, aby advokátní komora nepoužila svých vlastních spisů i s částkami trestních spisů, které jí byly doručeny soudem ještě za trestního řízení, neboť to není žádným zákonem zakázáno. Vytýká-li odvolatel, že to, co platí pro soud, platí i pro jiný úřad, míně tím ustanovení odstavce (3) § 9 zákona č. 562/19 Sb. z. a n., stačí poukázati ho na rozhodnutí nejvyššího soudu č. 418 Sb. m. spr., uveřejněné i pod č. 2029 Sb. n. s. (trestní), jehož se sám dovolává a v němž bylo vysloveno, že soud nemůže použití trestních spisů dřívějších, podle nichž se vinník již osvědčil, pro zpětilost a pro kvalifikaci nového trestního činu, ani pokud jde o přitěžující okolnosti, že však jich může použití k své informaci při volné úvaze, zda jest vinník hoden podmíněného odsouzení. Obdobně jest mítí za to, že i advokátní komora jest oprávněna použití svých vlastních spisů pro svou informaci a pro svou volnou úvahu, zda žadatel jest důvěryhodný. Netřeba se ani zabývati otázkou, zda prominutím trestu milostí presidenta republiky s účinky § 1 odstavec (2) zákona č. 562/19 Sb. z. a n. byl prominut i skutek sám, neboť udělením milosti skutek sám nezmizel ze světa, jakoby se byl vůbec nestal. Nejvyšší soud vyslovil v onom rozhodnutí č. 2029 Sb. n. s., že jde jen o fikci, že vinník nebyl odsouzen. Na této zásadě trvá nejvyšší soud dokonce i tehdy, jde-li o zahlázení odsouzení podle §§ 5 a 12 odstavce (1) zákona č. 111/28 Sb. z. a n., jak zřejmo z rozhodnutí č. 3814 Sb. n. s. (trestní), kdež vysloveno bylo, že zahlázení odsouzení nezpůsobuje samo o sobě již i pominutí právních následků odsouzení, jež nastávají mocí zákona (§§ 26, 242, 268 tr. z., případně ustanovení práva občanského, procesního, volebního a správního). Jde-li jen o fikci, pak netřeba se zabývati ani otázkou, zda udělení milosti má v souzeném případě zpětnou platnost. Po věcné stránce lze proto posuzovati otázku důvěryhodnosti odvolatele jakožto podmínku, aby odvolatel mohl býti opět zapsán do seznamu advokátů ve smyslu § 3 odst. 3 zákona č. 40/22 Sb. z. a n. a §§ 14 a 15 discipl. statutu, podle spisů advokátní komory i podle spisů disciplinárních a jinakých jejích poznatků nabytých z jiných pramenů, nežli přímo z trestních soudních spisů. Důvěryhodnost jest ovšem posuzovati podle doby přítomné, jak bylo vysloveno v rozhodnutích č. 5294, 6080, 6644 a 11398 Sb. n. s. (civilní). Tím ovšem není řečeno, že k chování žadatele v době minulé nelze vůbec přihlížeti, nýbrž jest tím řečeno, že jest jen uvážiti, jaký vliv má toto dřívější chování žadatelovo na jeho důvěryhodnost v době přítomné. Ze spisů advokátní komory jest patrné, že jí byl doručen rozsudek trestního soudu ze dne 7. března 1928 a že byla uvědoměna i o tom, že nejvyšší soud zmateční stížnosti odvolatelově nevyhověl a nepovolil mu podmíněný odklad trestu, což vše se stalo podle zákona, ano to odpovídá § 18 zák. ze dne 1. dubna 1872 č. 40 ř. z. (§ 83 tr. ř.). Všech těchto prostředků mohla advokátní komora použití při posouzení důvěryhodnosti odvolatele a lze souhlasiti s jejím názorem, že činy, pro které byl odvolatel pravoplatně a nepodmínečně odsouzen, zbavily ho důvěryhodnosti i pro dobu přítomnou, a nemění na tom nic, že se choval od

svého odsouzení po dobu 8 let snad bezvadně, neboť napadené usnesení správně poukazuje k tomu, že celá věc vešla ve známost širší veřejnosti, zejména i zprávou v novinách. Důvěryhodnost jest míněna v poměru k obecenstvu, nikoliv k advokátnímu stavu (rozhodnutí č. 5950 Sb. n. s.), a byla v poměru k obecenstvu otřesena jistě zprávou v novinách uveřejněnou o odsouzení advokáta pro těžké delikty majetkové. Již tato jediná skutečnost opodstatňuje závěr, že odvolatel není ani v přítomné době důvěry hoděn. Podle § 103 ústavní listiny může president republiky prominouti jen trest a právní následky odsouzení, tedy jen něco pojmově konkrétního, nikoliv i důvěryhodnost jakožto vlastnost povahovou, tedy něco abstraktního. Nerozhodoval tedy president republiky aktem milosti vůbec o tom, zda odvolatel jest důvěryhodný ve smyslu § 15 discipl. statutu a zkoumala proto advokátní komora jakožto korporace nadaná samosprávou ve věcech stavovských tuto otázku právem samostatně. Není proto ani zapotřebí věcně se zabývatí ostatními okolnostmi, z nichž napadené usnesení rovněž vyvozuje důvěryhodnost odvolatelovu. Ustanovení § 14 odstavec 2 discipl. statutu ustanovuje tříletou lhůtu jen pro možnost, žádati znovu o zápis do seznamu advokátů, ale nevylučuje, aby při rozhodování o této žádosti bylo zkoumáno, zda jsou splněny podmínky pro zápis žadatele do seznamu advokátů vůbec.

Čís. 14964.

I. Služebný pomer vzniká aj bez formálnej smluvy už tým, že zamestnanec sa dal k dispozícii zamestnávateľovi, ktorý ním disponoval tak, že mu prikazoval prácu.

II. Pri rozhodovaní o žalobnom nároku zamestnanca proti zamestnávateľovi o náhradu škody z dôvodu neprihlásenia zamestnanca k poisteniu podľa vl. nar. 16/1923 Sb. z. a n. nemožno hľadať na eventuálne spoluzavinenie zamestnanca pri opomenutí prihlášky.*)

(Rozh. z 18. februára 1936, Rv III 949/35.)

Žalobkyňa domáhala sa žalobou proti žalovanému družstvu náhrady škody na tom základe, že žalované družstvo ju neprihlásilo k penzijnému poisteniu podľa vl. nar. 16/1923 Sb. z. a n., v dôsledku čoho ušla jej penzia. Proti žalobe bránilo sa žalované družstvo tým, že žalobkyňa nebola s ním v služebnom pomere, lebo do služieb bola prijatá sestra žalobkyne a len keď táto pre chorobu nemohla službu konať, zastupovala ju so svolením družstva žalobkyňa.

O b a n i ž š i e s ú d y žalobu zamietly.

N a j v y š š í s ú d k dovolacej žiadosti žalobkyne rozsudok súdu odvolacieho rozviazal a tomuto súdu uložil, aby vo veci ďalej pokračoval, skutkový stav pravidelne zistil a potom znova rozhodol.

*) Srovn. Úr. sb. 1997.